

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att stärka hälso- och sjukvårdens beredskap i försvarsstrategiskt viktiga geografiska områden

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att stärka hälso- och sjukvårdens driftsäkerhet och förmåga att hantera masskadehändelser i försvarsstrategiskt viktiga geografiska områden. Socialstyrelsen ska ta fram underlag som innehåller förslag på prioriterade åtgärder och insatser för att åstadkomma en förmågehöjning vad gäller hälso- och sjukvårdens beredskap att kunna vårda såväl skadade vid en masskadehändelse på svenskt territorium som ett stort antal skadade eller evakuerade patienter från allierade inom Nato.

Underlaget ska även inkludera förslag på kompetenshöjande utbildningar och övningar som höjer hälso- och sjukvårdens beredskap i hela Sverige.

Underlaget ska innehålla kostnadsberäkningar. Underlaget ska kunna ligga till grund för utbetalningar till regioner och annan användning av medel med start under 2026 i syfte att stärka hälso- och sjukvårdens driftsäkerhet och förmåga att hantera masskadehändelser i försvarsstrategiskt viktiga geografiska områden.

Socialstyrelsen ska utföra uppdraget i nära dialog med Försvarsmakten och regionerna. Socialstyrelsen ska när uppdraget utförs inhämta synpunkter och erfarenheter från andra relevanta aktörer såsom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Socialstyrelsen ska ha löpande avstämningar med Regeringskansliet (Socialdepartementet) under arbetets gång.

Socialstyrelsen ska senast den 15 december 2025 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

För uppdraget får Socialstyrelsen under 2025 använda högst 300 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2025 uppförda anslaget 1:14 Civilt försvar inom hälso- och sjukvård anslagsposten 1 Del till Kammarkollegiet. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2025. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2026 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

I propositionen Totalförsvaret 2025–2030 (totalförvarspropositionen) bedömer regeringen att förmågan inom det civila försvaret behöver fortsatt stärkas och takten i utvecklingen behöver öka. Det civila försvaret ska byggas utifrån de krav som ställs i höjd beredskap och ytterst krig. Regeringen framhåller att det svenska medlemskapet i Nato ställer flera krav på svensk sjukvård. Försvarsberedningen anger att den svenska sjukvårdskedjan behöver kunna ta hand om skadade soldater från allierade staters förband och i vissa situationer kunna avlasta andra länders sjukvård, även rörande skadade och sjuka civila. Regeringen instämmer i detta och bedömer att det finns behov av att prioritera sjukhus i strategiskt viktiga geografiska områden för att skyndsamt öka deras förmåga att omhänderta ett stort antal skadade, inklusive utländsk trupp och motståndare. Samtliga regioner behöver utveckla sin förmåga att öka vårdkapaciteten vid masskadeutfall på svenskt territorium. Detta är viktigt för svenskt vidkommande men även för att vid behov kunna avlasta andra länders sjukvård vid ett väpnat angrepp mot en allierad.

I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1) framhåller regeringen att investeringar behöver genomföras för att stärka hälso- och sjukvårdens driftsäkerhet och förmåga att omhänderta ett stort antal skadade i strategiskt viktiga geografiska områden. Vid väpnad konflikt eller krig ställs vården inför situationer som kräver andra kunskaper och arbetssätt än i ordinarie

vårdverksamhet. Hälso- och sjukvårdspersonalen behöver därför genomgå kompetenshöjande utbildningar och övningar. För detta ändamål föreslår regeringen i budgetpropositionen för 2026 att avsätta 500 miljoner kronor under 2026, 750 miljoner kronor under 2027 och 1 miljard kronor årligen från och med 2028.

På regeringens vägnar

Elisabet Lann

Caroline Nilsson

Kopia till

Försvarsmakten
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Regionerna